



**Chronologiae Veteris Testamenti Accvratvm Examen
Augustißimæ, Invictissimæq[ue] Domui Austriacæ
Dicatvm**

Philippi, Henricus

Coloniae Agrippinae, 1637

11. Quibus modis anni regum Iuda & Israël inter se componi poßint,
quando dißidere videntur.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64340)

4. Ela	2. Cap. 16. v. 8.
5. Zambri dies septem	ibid. v. 13.
6. Amri annos	12. ibid. v. 18.
7. Achab	22. Cap. 16. v. 29.
8. Ochoziæ	2. Cap. 22. v. 52.
9. Ioram	12. 4. Reg. 3. v. 1.
10. Iehu	23. Cap. 12. v. 1.
11. Ioachaz	17. Cap. 13. v. 1.
12. Ioas	16. ibid. v. 10.
13. Ieroboam	41. Cap. 14. v. 23.
14. Zachariæ sex menses	Cap. 15. v. 8.
15. Sellum vnum mensem	ibid. v. 13.
16. Manahen annos.	10. ibid. v. 17.
17. Phaceia	2. ibid. v. 23.
18. Phacee	20. ibid. v. 27.
19. Osee	18. Cap. 16. & 17.

Corollarium valde notandum.

Ex his colliguntur anni 250. menses 7. dies 7. quibus addi debet post Ieroboamum Secundum, annorum 11. aut 12. aut 13. sic habentur numerati 261. aut 262. menses 7. dies 7. quibus hoc regnum durasse. At verò certum est verum Israelis regnum anno 6. Ezechiz qui regnavit 260. ab initio regni Israel, iuxta numerum annorum, qui regibus tantur, neglecta parte anni 7. Athaliz, ut ex præcedenti quaest. constat. Rursus Iehu & Athalia sub idem ferè tempus regnum inuaserunt, & ille in Israelitide: nihilominus anni regum Iuda, à distrectis in Ierobrazis vsque ad Athaliam deducti non superant 95. anni vero regum temporis intervallo, 98. representant: quæ diuersitas admitti non debet, veritas veritati contraria non est: sed origo huiusmodi apparentium rum deregenda & expedienda est, ut q. seq. explicabitur.

QVÆSTIO IX.

Quibus modis anni regum Iuda & Israel componi possint quando dissidere videntur

Adodi an-
nos Regi
concilian-
di.

1. **H**Ac de re opusculum scripsit Richardus de S. Victore, cuius est *cordia temporum regum conregnantium super Iuda, & super Israel* ad idem Abbatem Clareuallensem. Nonnulla etiam habet *historia* post libros Regum, & Lyranus 3. Reg. 15. lit. f. ad illa verba, *in anno*

Robam, ubi quinq; modos affert, quorum aliquo singuli nodi, qui maximè in-
titan videntur explicari possint. Primus est, si dies vel anni (synecdochicè acci-
piantur, sicuti Christus post tres dies à Passione resurrexisset memoratur. Secun-
dus, si dicamus filium cum patre regnasse, & aliquando eum tantum annorum
referri numerum, quos solus filius in regno transegerit; aliquando eos, quos
partim solus filius, partim cum patre regnaverit. Tertius, si iuterregnum pona-
tur, cuius duratio, quandoq; regi sequenti accrescat, quandoque ad præceden-
ta spectet tempora, quandoque alio referatur. Quartus, si anni in Scriptura
expressi, illud solum tempus contineant, quo rex bene regnaverit, vt de Saule
tradi solet. Quintus, si exseribentis oscitantia locum aliquem corruptū dicamus.

1. Primus modus rejici nō potest, si de diebus loquamur, vt ostendit allatum
de Christo rediuuio exemplum: quin etiam ad annos quandoq; applicari pos-
sit nullus dubito, ita nimirum vt anni emergentes, quasi completi subinde pro-
ponantur, & qui integro anno paucisq; mensibus regnaverit, biennio regnasse
decur. Vide, si placet, quæ in hanc sententiam latius deduxi *Introd: Chron. cap.*
18. num. 18. & seqq. Et Opusculo *de annis nati & passi Saluatoris cap. 1. num. 13.* Imo
quoad Chronologiam in genere spectat, eos minimè redarguendos puto,
qui in re aliqua singulari 18. menses ad tertium mensem ciuilitè extendunt. v.
g. ad aliquam obtidionem, quæ tres vltimos menses vnius anni, tum annum
integrum 12. mensium, & sequens trimestre tenuerit; hanc tamen computandi
rationem nullo modo in annis regum aut iudicium sibi succedentium admit-
tendam censeo. Absurdum enim putarem, si quispiam v. g. assereret Abime-
lech post Gedeonem 18. duntaxat menses præfuisse, aut Roboamum annos
quindecim cum medio regnasse post Salomonem, cum ex Iudicum & Regum
successione chronographia rexatur, quæ nimis libera foret, si eiusmodi synec-
doche admitteretur.

2. Secundum modum in vlu esse, quis audeat inficiari? Fieri potest & so-
let, vt filius viuo adhuc, & regnum administrante parente rex constitutatur, &
omnes anni, quos parens vsque ad suum obitum degit, ipsi attribuantur: filio
autem non nisi illud tempus inscribatur, quo solus rerum potitus est, vt de Sa-
lomone ex S. Hieronymo, Mariano Scoto & Abulensi supra notauit. q. 7. nu. 7.
quem nonnulli duodennem regia dignitate ornatum fuisse autumant, tum
aliquot annos cum patre vixisse, qui Dauidi tribuantur, ac demum subducto
vnius Dauidæ, regnasse 40. annos, quos sacra monumenta exprimunt. Imò non
anno, quin tria regnandi initia possint alicui assignari, si nempe primùm in
regno successor futurus declaratur, postea vel confirmetur, vel in gubernatio-
nis consortium à rege pristino adsciscatur, ac denique solus regnet. Vide infra.
Reg. q. 14, num. 4.

9.3.

4. De

P.
hilippi

Chronologia
Testamenti

IV

17

5.
1. modum
admissi-
tur.

2. simili-
ter.

3. modi in
corregna
causè ad-
mittenda.

4. De interregnis, ad quæ tertius modus respicit, arbitrator in primis esse villo modo, abque efficaci ratione vsipiam inferenda, ne, quod veritas sopher, entia sine necessitate multiplicare videamur. Aliàs cerebrosus quilibet Salomonem v. g. & Roboamum, inter Ezechiam & Manassen aliorum, aut saltem annum interuallum comminiscetur, vt sua ratiocinatio modo contra communes calculos propugnare videatur. Sin est, vt Manachia aliqua inuehat: videndum ante omnia, vtrū ad præcedentis, an subsequenti principis tēpora debeat reuocari. Si id fieri non possit, cui libet inter regnum annorum numerus æquo & bono assignetur, nisi eum scripturae testis

4. modus
vix est in
usu.

5. Quartus modus eximios in Saule patronos habet: quia Scripturae testis me ante quam annorum regni illius meminisset, probitatis & innocentiæ quasi infantilis mentionem fecerat. 1. Reg. 13. v. 1. vbi similis narratio non inuenitur, haud facile talem interpretationem admittendam putare ne monet Abulenſis 3. Reg. 15. q. 7.

5. modus
suspectus.

6. Quintum modum aut nunquam, aut saltem non nisi summa cum circumspectione adhibendum existimo, si cum vulgata editione, aut Græcæ aut aut fons Hebræus congruat. Nullam planè video rationem cur editio exploratur: multo verò minus corrigendus est locus, qui in omnibus sine diuersitate comperitur, vt monet S. Augustinus epist. 9. ad Hieron. & refertur in Decreto Gratiani, dist. 9. can. 7. qui ait periculosum esse re aliquem sacræ Scripturæ textum, vbi præsertim omnes codices concordant. Nam si semel admiserimus mendam aliquod alicubi in sacra Scriptura perire potuisse, de multis quoque alijs eiusdem Scripturæ locis dubitari similia habet epist. 8. ad eundem S. Hieronymum. vt annotauit Genes. 12. de iuniore q. 1. num. 13. & in lib. Iudicum. q. 4. n. 2. Quid si vero textus Hebræus

An textus
Hebræus
Græco præ-
ferendus.

Græco dissideat: confugere poterimus ad solita præsidia & arcem linguæ reuertere id est, Hebrææ, vt ait S. Hieron. tom. 3. epist. 132. ad Vitalem. Et ad id ipsum authenticū & cæteri interpretes, nepe Latinus & Græcus paritate consentiant, non in Scriptura, sed in sensu esse difficultatē. Eadem doctrina, l. 15. Ciu. c. 13. sub finē. Cum, inquit, diuersum aliquid in vtriusque uenitur, quandoquidem ad fidem rerum gestarum, vtrumque esse non potest, potius credatur, vnde est in aliam per interpretes facta translatio. Quæ ceteris intelligenda puto: Latina enim editio, qua iam utimur alijs iure præcipue quia in huius emendatione plus operæ positum, quàm alia, nec reprobatur: cum Ecclesia in Concilio Trid. sess. 4. illā, non itē alias editiones

III. REGVM XV. v. 1. & 9.

Abiam in
Iuda re-

Gitur in octauo decimo anno regni Ieroboam filij Nabat, regnavit Abiam tribus annis regnavit in Ierusalem. Idem repetitur 2. Paralip. 13. v. 1. & 2.

Chronicologi, & tanquam integri computantur ab Eusebio, Iuliano, Niphodoro Const. Hilarione, Fasti Siculis, Hermanno Contr. Mariano Scoto, Adone, Torniello, Saliario, Petauio, Paludano &c. Sulpitius habet VI. pro III. V. 9. In anno vigesimo teroboam regis Israel regnavit Asa rex Iuda, & quadraginta & quatuor annis regnavit in Ierusalem. Et hos annos 41. Chronologicos puto, cum Sulpitiano, Tostato hic. q. 7. & alijs auctoribus iam relatis, excepto Chronico Alexandino vbi 44. anni Asæ inscribuntur. Nec obstat, quod Septuaginta Sixti. 2. Paralip. 16. v. 13. referant Asam 40. regni sui anno obiisse. Solet enim plerumq; Scriptura numerum rotundum & plenum usurpare, neglectis vnius alteriusve anni fragmentis, vt alibi notavi.

V. 25.

1. Nadab vero filius teroboam regnavit super Israel anno secundo Asa regis Iuda: regnavit super Israel duobus annis. Eusebius & Fasti Siculi hos duos annos faciunt Chronologicos, & veluti completos; verum hoc ab alijs, qui tempus istud exactius ad calculos reuocant, non admittitur. Nadab enim cum anno secundo regni suptigium ascendisset, inde anno sequenti, qui fuit tertius regis Asa decessit, & a Baasa interemptus est, vt hic dicitur v. 28.

2. Petauius anno Periodi Jul. 3760. teroboamo mortuo, inquit, secundus rex Israel Nadab filius eius anno 1. Quæ latius explicans lib. 9. cap. 55. ait teroboam non paucos dies de anno regni sui vigesimo secundo decessisse, Nadabum anno 21. patris sui in regni societatem vocatum, vno anno cum patre regnasse, altero solum, neque integro, sed partem huius anni deberi Baasæ, atque ita in annis Chronologicis nullam rationem habendam Nadabi, si Baasæ 24. annos affigerimus Idem velle videtur Caluissius an. m. 2990. quo signat annum 22. teroboami, paucos menses Nadabi, & primum annum Baasæ. Hunc etiam computum potiore cenfer Capellus an. m. 3039.

3. Tornielus & Saliarius cum anno Templi 59. coniungunt primū Nadabum anno Templi 60. secundum Nadabi nepes inchoarum, & primum Baasæ. Fuit Paludanus, qui annum vnū & mensem tribuit Nadabo post parentis obitum. Quæ computatio mihi planior videtur magisq; scripturæ congruere, quæ annos singulis adscriptos ab obitu prædecessorum ex cõmuni auctorum interpretatione computare solet, ita tamē vt vltimus non semper expletis censetur. Hinc Tostatus hic. q. 30. tradit Nadab dici posse regnasse anno vno, & paulo amplius.

4. Jeroboamo annos 21. completos tribuo, vnū deinde Nadabo, tū 23. Baasæ Anno 981. ante Christi æram initium regni Israel constituo, anno ante eandem æram 960. figo annum 22. teroboami inuentū, quo floente mortuus teroboam fuit, & primum regni sui annum inierit Nadabus: anno sequenti Nadab annū secun-

gnat an- nos 3.

Asa Rex Iuda an- nos 41.

Nadab in regno Is- rael ad 22. annum peruenit.

1. modus computandi annos illius.

2. modus planior.

p. filippi

Chronologia Testamenti

IV

17

secundum auspiciatus occubuerit, ac Baasa regnare cœperit. Sic enim
concurrerit cum 14. Baasæ, vt bene notat Peraiuius lib. 9. cap. 35. hoc
annorum numerus sacro textu expressus, vt Ieroboamus ad annum 22.
bus mortuo parente ad secundum peruenerit, sed non expleuerit. R
tabulæ expansæ clarius ostēdunt. Ex quibus apparet vltimos annos
Nadab, Baasa, non fuisse expletos: quicquid nonnulli opinentur.

III. REGVM XV. v. 16. & 32.

Regula
notanda.

Fuitq; bellum inter Asa & Baasan regem Israel cunctis diebus eorum. Hæc
tione accommodā intelligenda sunt, nimirum ab eo tempore
ges bellum inter se mouere cœperunt, eo sensu, quo idolum Michæ
de mansisse dicitur, omni tempore, quo fuit Domus Domini in Silo
31. vt ibidem notauit. Quemadmodum enim hæc scripta sunt pro
post narrationem belli inter eos reges gesti: ita de tempore, quo
subsecutum est, accipienda videntur puta ab anno circiter 16. regis
ad 26. quo Baasa extinctus est. Absolutē verò bellum inter eos non
illo tempore, quo Baasa sceptrum Israelis tenebat, compertum habet
2. Paralip. 14. v. 1. Dormiuit autem Abia cum patribus suis, & sepelietur in
uid: regnavitq; Asa filius eius pro eo in cuius diebus quiescit terra annis decem. Ex
5. præsinit que eis Dominus requiem per circuitum, subaudi ab anno circiter
decimum quintum regis Asa, qui erat 25. regni Israel à Iuda separatim
2. Paralip. 15. v. 19. Bellum verò non fuit (nempe inter Asa & Baasa) 17. ann
num regni Asa. vt dicam q. seq.

Doctrina
Paludani

2. Paludanus tract. 4. cap. 3. asserit primò. ab initio regni Baasæ
finem continuum fuisse bellum in actu primo. 2. Asam anno regni
gestisse bellum cum Ieroboam, atq; extorsisse ciuitates montis Ephraim
Paral. 15. v. 8. habent septuaginta. 3. Decem annis non fuisse bellum
cundo. 4. Post decenniū Asam bellum offensiuum regi Israelis in
circa annum 15. regni sui, à bellicis expeditionibus contra Israel, in
quiescisse, licet in hostico bellum gereret, vsq; ad annū 26. sui regni
mortuum esse fatetur, cum initio eiusdem anni arma contra Iudam

Ex parte
falsa.

3. Sed non omnia hæc solido nituntur fundamento: nam primò
lo in actu primo assertum, videtur gratis allatum, sicut quartum &
proinde indigent probatione: Ex opinione Paludani Baasæ sub finem
anni 26. regis Asa mortuus est: quomodo ergo verum erit, quo d
habent, Baasan anno 38. regni Asa muniuisse Rama. 2. Paral. 16. v. 1
tam exiguo tempore potuit Baasa aggredi fabricā siue munitiōem
ea nō prius desistere voluit, quā Rex Iuda muneribus induxisset. De
Syria, vt armata manu regnū Israelis inuaderet, ad quæ peragendū

tempore videretur opus fuisse vt moner Torniellus, anno m. 3095. num. 2. Pacem
anno decimo quinto Afa fuisse testatur Scriptura 2. Paralip. 15. v. 15. eam autem
vsque ad annum 26. durasse non arbitror, sed solum ad finem circiter eiusdem
anni 17. aut decursum decemsexti: inde ad obitum Baasæ perpetua dimicatio
fuisse videtur, adeo vt de hisce vltimis annis regni Baasæ loquatur Scriptura
dum ait fuisse bellum inter Afa & Baasæ regem Israel cunctis diebus eorum: nempe ab
eo tempore, quo ascendit Baasæ rex Israel in Iudam, & muro circumdabat Rama
2. Paral. 16. v. 1. vsque ad obitum Baasæ. Ita docent Torniellus, an. m. 3095. nu. 5.
Sallustius ann. m. 3100. num. 2. Sanctius & Menochius in hunc locum. Ad hæc
tempora spectant, quæ legimus 2. Paralip. ad calcem capitis 15. & exordium 16.
cuiusque celebris illa quaestio de anno 36. Afa, quo Baasæ Iudæis arma intulit.

QVÆSTIO XII.

Quomodo Baasæ Iudæam inuasit anno 36. regis Afa.

Difficultas oritur ex varijs Scripturæ locis: dicitur enim 2. Paralip. 15. v.
19. Bellum non fuisse, vsq. ad trigessimum quintum annu regni Afa. Sabaudi inter
Afa & Baasæ. Tum initio capitis sequentis subiungitur: anno autem trigesimo sexto
regis Afa ascendit Baasæ rex Israel in Iudam & muro circumdabat Rama, vt nullus turæ
possit ingredi & ingredi de regno Afa. vt habent Latina & Hebræa. Septuaginta ve-
ro dicit in octavo & trigesimo anno regni Afa, ascendit rex Israel super Iudam, & adificauit
Rama. Quomodo autem id fieri potuit, cum ante decemium Ela filius Baasæ
monito parente, in Israël regnare cœperit? 3. Reg. 16. v. 8. Deinde Baasæ regnum
tenuit anno tertio Afa, nec nisi 24. annos, eosque inchoatos duntaxat tenuit,
tempore vsque ad annum 26. Afa: qui ergo fieri potuit, vt anno Afa 36. aut 38.
ascenderet in Iudæam & Rama muniret?

Ratio du-
bitandi.

Quidam
huc men-
dum irre-
pisse putat

1. Ioannes Lucidus lib. 2. Eimend. temp. cap. 9. Mechior Canus lib. 11. de
Theolog. ad argumen. 12. aiunt textum. Paralipomen. esse mendosum, ac
pro 26. positum esse 36. Caietanus, Carthusianus, Adrichomius eodem modo
hanc sceleratam transilire conantur: quos contra Paludanus tract. 5. cap. 3. Hoc,
inquit, non est Scripturam explicare, sed corrigere, & fortè plus sapere quam oportet sape-
re presertim quando nullum corruptionis vestigium in vllò exemplari apparet. Et laudat
Abulensem 2. Paralip. 16. q. 3. vbi hanc quidem de textu corrupto explicatio-
nem retulit, sed vt periculosam reiecit, & maluit fateri hunc locum esse expli-
cari impossibilem, quam ad talem interpretationem descendere. Idem ferè
ante Paludanum docuerat Sanctius 3. Reg. 15. numer. 27. quo in loco, ait illam
expediendi nodi rationem, quæ ad sacrorum codicum corruptionem confu-
dit, non esse vbiq. admodum piam, maximè cum de vulgata translatione
Quæst. Chron. P. 2. r factum

P.
Filippi

Chronologia
Testamenti

IV

17



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN